

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw. M.E. Holst-Touber
BEL/OMB

Telefoonnummer +31235143591
touberm@noord-holland.nl

1 | 6

Verzenddatum

28 MEI 2020

Kenmerk

1139599/1429383

Uw kenmerk

Betreft: Informeren over de voortgang over de uitvraag voor bedrijven in het kader van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS).

Geachte leden,

In deze brief brengen wij u op de hoogte van de voortgang over de uitvraag voor bedrijven in het kader van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). De voortgang betreft de stand van zaken tot en met april 2020.

Achtergrond

Op 23 november 2018 bent u geïnformeerd over de verscherpte aanpak van (potentieel) zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) bij de bedrijven, waarvoor Gedeputeerde Staten (GS) onder de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) bevoegd gezag zijn.

De aanpak ZZS komt voort uit het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOB) van 25 april 2018. In dit overleg is het belang van een landelijke programmatische aanpak onderkend en zijn in dit kader op bestuurlijk niveau de voornaamste acties rond de uitvraag naar ZZS benoemd.

De Omgevingsdiensten Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) en IJmond (ODIJ) voeren in opdracht van de provincie Noord-Holland de inventarisatie naar ZZS uit. Het doel van de uitvraag is een volledig en actueel inzicht in de emissies van ZZS richting lucht en water uiterlijk op 31 december 2020, inclusief een overzicht van welke vergunningen hierop aangepast moeten worden.

Leeswijzer

Deze voortgangsbrief is in twee delen gesplitst. Het eerste deel gaat over de voortgang en proces. Het tweede deel gaat over de inhoudelijke uitkomsten van de ZZS-uitvraag.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

DEEL I

Voortgang uitvraag ZZS in het werkgebied van de OD NZKG april 2020

Alle 113 bedrijven in het werkgebied van de OD NZKG zijn gefaseerd uitgevraagd. Zij kregen 2-3 maanden om informatie aan te leveren.

- 33 bedrijven hebben informatie aangeleverd.
 - Daarvan hebben 3 bedrijven een volledig overzicht aangeleverd.
 - De 30 bedrijven waarvan de informatie onvolledig is, zijn gevraagd om binnen één maand de aanvullende gegevens aan te leveren.
- Aan 13 bedrijven is tot 1 juni 2020 uitstel verleend voor het aanleveren van de gegevens.
- 68 afvalbedrijven, waarvan 6 bedrijven informatie onvolledig hebben aangeleverd, ontvangen binnenkort een handreiking ter verduidelijking van de uitvraag. Zodra de handreiking gereed is, ontvangen de afvalbedrijven een herinnering met een aangepast verzoek conform de handreiking. De toelichting over de handreiking voor afvalbedrijven volgt verderop in deze brief onder de kop 'Uitvraag ZZS bij de afvalbranche'.
- Tata steel heeft conform afspraak de eerste (concept) informatie op 1 april 2020 geleverd ter beoordeling. OD NZKG beoordeelt deze gegevens op dit moment. De uitvraag aan TATA Steel betreft een gefaseerd traject, gezien de hoeveelheid bronnen en ZZS.
- Bij de ZZS-inventarisatie van Harsco Metals is mogelijk chroom-6 aangetroffen in de verschillende slaksoorten. De hoeveelheid aangetroffen chroom-6 leidt niet tot nadelige gevolgen voor de leefomgeving. De toelichting volgt verderop in deze brief onder de kop 'Harsco chroom-6'.

Voortgang uitvraag ZZS in het werkgebied van de ODIJ

In het werkgebied van de ODIJ zijn 5 bedrijven uitgevraagd.

- Van 1 bedrijf wordt in de huidige situatie geen emissie van ZZS verwacht.
- 2 bedrijven hebben onvolledige informatie aangeleverd. Deze bedrijven worden verzocht om binnen één maand de aanvullende gegevens aan te leveren.
- Voor de overige bedrijven wordt de uitvraag meegenomen in de (revisie)vergunning met een termijn voor het aanleveren van de ZZS-gegevens, uiterlijk 1 augustus 2020.

Rol provincie Noord-Holland versnelde uitvraag gegevens

Voor de uitvraag is gekozen voor een fasering gericht op de verschillende branches. Tijdens de pilotfase bleek dat:

1. bedrijven onvolledige gegevens aanleveren;
2. bedrijven de gevraagde gegevens niet aanleveren;
3. door de langlopende landelijke discussie met de afvalbranche over het aanleveren van de ZZS-gegevens, de gegevens niet worden geleverd.

Wij hebben richting de OD NZKG en ODIJ vanaf eind 2018 gestuurd op het tijdig uitvragen van de gegevens, zodat bedrijven en de omgevingsdiensten voldoende tijd hebben om de gegevens aan te leveren en te beoordelen. Zie hiervoor ook de toelichting in deze brief onder de kop 'Uitvraag ZZS bij de afvalbranche'.

Hieronder leest u hoe wij de uitvraag de afgelopen maanden hebben versneld en de aankomende maanden gaan versnellen. Zodat tijdig de gegevens beschikbaar zijn.

Aanpak bij onvolledigheid en niet aanleveren gegevens

Bij onvolledigheid en het niet aanleveren van gegevens door bedrijven wordt (bij voorkeur) middels een (bestuurlijk) gesprek de informatie alsnog verkregen. Als dit na een (bestuurlijk) gesprek niet lukt, worden handhavingsmiddelen ingezet. Dit doen we om de informatie van de bedrijven tijdig in beeld te krijgen. Het merendeel van de bedrijven wil de informatie wel aanleveren, maar weet vaak niet exact hoe ze de informatie moeten aanleveren.

Informatiebijeenkomst 23 januari 2020

Op ons verzoek is op 23 januari 2020 een informatiebijeenkomst gehouden in het provinciehuis over ZZS voor de bedrijven door de OD NZKG. In deze bijeenkomst hebben wij een prominente rol gespeeld. Gedeputeerde de heer Stigter heeft het belang van de ZZS-uitvraag en het aanleveren van gegevens door bedrijven benadrukt. Deze bijeenkomst was er op gericht om het proces te versnellen door bedrijven te informeren over de reden van de ZZS uitvraag, informeren over wat er aangeleverd moet worden en het inventariseren van de knelpunten op basis van de uitvraag.

Vanuit de bijeenkomst kwam naar voren dat bedrijven het ingewikkeld vinden om de juiste gegevens over ZZS aan te leveren binnen de gestelde termijn. Dit speelt met name bij de afvalbranche waar de kennis en inzichten ontbreken over de aanwezigheid van ZZS in de verschillende afvalstromen en het detailniveau van de aan te leveren informatie. Bij de bijeenkomst waren 60 bedrijven aanwezig.

DEEL II

Uitvraag ZZS bij de afvalbranche

Onderkend is dat de inventarisatie bij de afvalbedrijven over het algemeen ingewikkelder is dan bij de niet-afvalbedrijven. Dit komt onder andere door het ontbreken van juiste informatie over de samentelling van het afval en het gehalte aan ZZS. Naar aanleiding van de uitvraag door de omgevingsdiensten verstuurd de Vereniging Afvalbedrijven (VA) en de Koninklijke Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement (NVRD) op 30 augustus 2019 een brief aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Daarin uitten zij hun zorgen over de inventarisatie. Zij hebben de minister gevraagd om de huidige wijze waarop bedrijven zijn benaderd door het bevoegd gezag te heroverwegen en in plaats daarvan te komen tot een beleidskader dat landelijk gecoördineerd wordt uitgevoerd.

Reactiebrief minister voor Milieu en Wonen

In reactie op de brief van de VA en de NVRD laat het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in haar brief van 18 maart 2020 weten dat:

1. Tijdens het Bestuurlijk Omgevingsberaad d.d. 25 april 2018 is tussen de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en de bevoegd gezagen overeengekomen om via een uitvraag aan bedrijven de emissies van ZZS naar lucht en water beter in beeld te brengen. Daarbij is afgesproken dat de uitvraag tijdig plaatsvindt om het proces van informatieverlevering voor 1 januari 2021 te kunnen realiseren. Ieder bevoegd gezag is zelf verantwoordelijk voor het proces en de procedures.
2. Vanuit wet- en regelgeving bedrijven verplicht zijn om het bevoegd gezag te informeren over het terugdringen van het gebruik van ZZS en de emissies van ZZS naar lucht en water.
3. Bedrijven over de praktische uitvoering van de informatievraag in gesprek kunnen gaan met hun bevoegd gezag. De provincies staan daar open voor.
4. Het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen (hierna: Besluit melden) zal worden aangepast, naar verwachting eind 2020.
5. De praktische uitvoering van de informatieplicht een leerproces is, dat tijd vergt en dat we niet langer moeten uitstellen.
6. De rol van het Rijk is om een uniforme uitvoeringspraktijk te bevorderen.

Tijdens de Bestuurlijke Advies Commissie Milieu Toezicht en Handhaving van 26 maart 2020 is door de provincie Noord-Holland het advies ingebracht om landelijk tot één lijn te komen daar waar het gaat om de ZZS inventarisatie bij afvalbedrijven. Besloten is dat Noord-Holland en Zuid-Holland de coördinatie oppakken.

Gekozen is om een handreiking op te stellen over welke gegevens we verwachten die aangeleverd kunnen worden binnen de termijn van de inventarisatie (1 januari 2021). Verder wordt in de handreiking opgenomen hoe het proces van het volledig verkrijgen van inzicht van ZZS uit de afvalbranche eruit zou moeten zien na 1 januari 2021.

Harsco chroom-6

Bij de ZZS-inventarisatie van Harsco metals is mogelijk chroom-6 aangetroffen in verschillende slaksoorten. De ZZS-uitvraag is bedoeld om inzicht te krijgen in dergelijke emissies van bedrijven. Omdat het niet de verwachting was chroom-6 aan te treffen in de slaksoorten zijn door Harsco Metals heranalyses uitgevoerd. Op ons verzoek voert een ander bureau - onafhankelijk van Harsco Metals - ook heranalyses uit. Dit gebeurt in opdracht van de OD NZKG. Dit doen we om de metingen van Harsco Metals te kunnen verifiëren. De heranalyses nemen enkele weken in beslag en zijn nog niet afgerond. De hoeveelheid aangetroffen chroom-6 leidt niet tot nadelige gevolgen voor de leefomgeving, deze ligt onder het 'verwaarloosbaar risiconiveau'.

Het RIVM heeft op ons verzoek de onderzoeksmethode van het eerste onderzoek van Harsco Metals beoordeeld. Zij constateerden geen afwijkingen in de gehanteerde onderzoeksmethode. Ook vroegen we het RIVM te beoordelen of chroom-6 in slak aangetroffen kan worden. Het RIVM concludeert dat het chemisch mogelijk is dat chroom-6 aanwezig is in de slak bij de verdere verwerking op het terrein van Harsco Metals, maar dat chroom-6 niet voort komt uit het proces in de staalfabriek waar het slak wordt gemaakt.

Vooruitlopend op de heranalyses is in opdracht van de OD NZKG door een extern bureau een verspreidingsberekening uitgevoerd naar de aanwezigheid van chroom-6 op leefniveau (in de leefomgeving). Deze berekening is gebaseerd op de hoeveelheid chroom-6 die Harsco Metals in de eerste onderzoeksresultaten heeft aangetroffen. Daaruit blijkt dat de hoeveelheid chroom-6 in de leefomgeving ruim beneden het Verwaarloosbaar Risiconiveau (VR) ligt. Dat betekent dat de concentratie van een stof dusdanig laag is, dat verwacht wordt dat stoffen ook in combinatie met elkaar geen nadelige gevolgen hebben.

Vooruitblik

De verwachting is dat alle niet-afvalbedrijven uiterlijk 31 december 2020 de beschikbare informatie over ZZS aanleveren. De inventarisatie voor de afvalbranche zal gefaseerd plaatsvinden. Mede vanwege de beschikbare informatie en het feit dat het Besluit melden moet worden aangepast. Hierdoor zal de inventarisatie voor de afvalbedrijven doorlopen na 31 december 2020.

Wij vertrouwen erop u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

2 bijlage(n)

1. Brief Vereniging Afvalbedrijven (VA) en de Koninklijke Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement (NVRD) d.d. 30 augustus 2019
2. Reactiebrief aan VA d.d. 18 maart 2020